

Bodil Kornbek (KD):

Vi har jo længe brugt og kendt begrebet kompetencer inden for uddannelsessystemet, men det har dækket de formelle kompetencer, man har fået ved at færdiggøre en uddannelse.

Forståelsen og brugen af kompetencebegrebet er dog i de senere år blevet udvidet som en konsekvens af udviklingen på ikke mindst arbejdsmarkedet. I dag knytter kompetence sig i høj grad til den enkelte person og dennes evne til at tackle kendte og ukendte situationer i tilværelsen, og det betyder også, at man har accepteret, at det formelle uddannelsessystem ikke har patent på at videregive kompetencer.

Kompetencer vedligeholdes og udvikles i allerhøjeste grad også i arbejdslivet og i fritidslivet så vel som i uddannelsessystemet. Det er det, man nu vil kalde realkompetencer, og det er disse realkompetencer, der skal anerkendes, for at vi i første omgang kan sikre ikke mindst de ufaglærte og kortuddannede, men senere også alle andre, nye muligheder og muligheder i det hele taget på det fremtidige, meget uddannelsesorienterede arbejdsmarked. I resten af Skandinavien og i EU har man allerede længe været godt i gang med at udvikle strategier for, hvordan borgerne kan få anerkendt og vurderet deres realkompetencer, og med redegørelsen har regeringen, synes jeg, taget hul på en meget vigtig hjemlig debat om, hvordan den enkelte kan opnå dokumentation for og anerkendelse af disse kompetencer.

Vi er meget interesserede i og støtter selvfølgelig i udbygge adgangen til individuel kompetencevurdering i uddannelsessystemet, for det er der i allerhøjeste grad brug for. Men vi må selvfølgelig diskutere med alle implicerede parter, hvilke metoder der skal anvendes, og hvordan sagen skal gribes an, når denne vurdering af anerkendelsen skal finde sted, bl.a. hvordan vi undgår at udhule det uddannelsesgrundlag, som findes i dag. Vi må også være opmærksomme på, at vurderingerne ikke kommer til at bero på tilfældigheder og forskelsbehandling. Jeg tror bl.a., der må kræves en stor tillid til de vejledere, der skal have mandatet til at vurdere de individuelle realkompetencer, den enkelte kommer med, og jeg tror også, der i allerhøjeste grad vil være brug for ressourcer til de enkelte uddannelsesinstitutioner. Tiltro til og accept af selve metoden til en kompetencevurdering fra alle implicerede parter er også yderst vigtig, for at hele ideen om realkompetencer kan vinde en legitim plads i uddannelsessystemet som helhed.

Vi er positive over for redegørelsen, og vi vil nøje følge arbejdet med at få indført mulighederne for realkompetence i det danske uddannelsessystem og på det danske arbejdsmarked.

Men når alt dette er sagt, er der dog også noget, som må undre mig. Jeg har meget svært ved at se sammenhængen mellem denne redegørelses indhold – det, regeringen sådan set lægger frem nu – og de tiltag, som regeringen ellers har foretaget på hele uddannelsesområdet. Disse tiltag har i den grad været ensidigt fokuseret på de faglige kompetencer, og jeg vil næsten sige, at de også har været udtryk for en manglende accept af og tiltro til realkompetencer eller, som man også bare kunne sige, livets kompetencer.

Kl. 12.45

Her kunne man jo bare nævne ændringerne i optaget for kvote 2 eller alle de besparelser, der har været i forbindelse med folkeoplysning osv. osv., noget, som i den grad har været stik modsat virkeligt at få realkompetencerne i spil eller bare de kompetencer, som man jo også kommer med, når man skal ud på arbejdsmarkedet eller ind i et uddannelsessystem.

Men skulle denne redegørelse være et udtryk for, at regeringen nu vil noget nyt, vil et helt nyt spor med hensyn til forståelsen af, hvad uddannelse er, så hilser jeg det naturligvis velkommen, for der er i hvert fald brug for, at vi også anerkender alle de andre kompetencer, som det enkelte menneske har, og at det også kommer i spil på en helt anden vis end det, regeringen i hvert fald hidtil har lagt for dagen. Så man kan jo håbe, at det her er noget nyt, og så vil jeg da virkeligt vente og se frem til nye tiltag fra denne her regering med en helt anden vinkel, end jeg hidtil har set.

Tredje næstformand (Kaj Ikkast):

Så er det undervisningsministeren på vegne af alle fire ministre.

Undervisningsministeren (Ulla Tørnæs):

Med redegørelsen om anerkendelse af realkompetencer i uddannelserne, som er sat til behandling i Folketinget i dag, har vi fra regeringens side ønsket at sætte fokus på, hvordan vi gennem en bred indsats kan skabe langt bedre muligheder for, at voksne på arbejdsmarkedet kan udnytte og bygge videre på deres erfaringer og kunnen, særlig den viden og de erfaringer, der oparbejdes i arbejds- og foreningslivet, og som i dag ofte ikke anerkendes.